

Het is al laat in de avond als wij aankomen op de camping van Sehestedt, waar we al eerder waren. Deze is geheel verlaten, nat en pruttig. Het zware weer van de afgelopen week heeft z'n sporen nagelaten. Aan menig hekwerk hangt een verse dot zeewier. Maar de nacht is groots. Wat een sterrenhemel. Bovendien vinden we nog een droog plekje voor de tent. In de ochtend worden we verrast met prachtig helder en fris herfstweer.

Te Eckmanshorn pikken we ons wandelparcours weer op. Tevergeefs zoeken we een koffietent die open is. Het seizoen is voorbij. Er rest ons niets dan een enkele onverschrokken wandelaar en een stevige pier, voorzien van fijn oud klinkerwerk, die de zee insteekt. We worden gewaarschuwd zoals vrijwel overal aan deze waddenkust: "Halt Lebensgefahr Starke Strömung"

Toch wagen we het erop. Aan de overzijde van het water ontwaren we Wilhelmshaven, eigenlijk een heel bescheiden en lage stad. Op de energiecentrale na dan, die werkelijk fenomenaal boven alles uit torent en een kalme, sierlijke rookpluim aan de atmosfeer toe vertrouwt.

Midden op het wad, zo lijkt het, staan vuurtorentjes die de vaargeul aanduiden. Aan onze rechterhand de dijk. Grote sterns raspen er lekker op los en ook de kwikstaarten roepen uitbundig. De laatste strandkorven staan op de zonneweide. Nog even en ze gaan weer naar de winterstalling. Het seizoen is over.

We laten de paar bejaarde wandelaars achter ons en delen de dijk vervolgens met tientallen tapuiten, putters, boerenzwaluwen en ander klein grut. Het wandelpad is wat ongelijk en het loopt er beroerd. De Duitse dijkenbouwers houden er een eigen techniek op na. De keien van de dijkbeschoeiing leggen ze wat slordig en rommelig neer. Niet zo mooi in verband zoals wij dat doen. Vervolgens storten ze er een kauwgumachtige substantie over uit die de boel bij elkaar houdt. Zeg maar dat alles wordt afgedekt met het pur schuim van de rand van de zee. Uiteindelijk ligt er dan een wat knobbelige beschoeiing waarover het, zoals gezegd, ongelukkig lopen is. Stevige dammen steken de zee in. Daar waar ze de dijk verlaten heeft zich zand opgehoopt en is soms een klein strandje met wat aarzelende begroeiing te vinden.

“Mooie plekkies om vannacht te kamperen”, merkt Rob op.

We zullen zien. Voorlopig lopen we. En de dammen dienen vooral als plek waar scholeksters en meeuwen overtijen.

De dijk is kaal, eindeloos en mooi. We pesten tientallen, honderden bontbekplevieren op. Een enkele steenloper. Dan, tamelijk onverwachts, doemen de witte omtrekken op van een café-achtig bouwsel, voorzien van vrolijk wapperende vlaggen. Grote vreugde welt op in onze harten. Spoedig verorberen we taart en koffie, geserveerd door een Italiaanse schone die nauwelijks Duits spreekt, maar met wie het goed converseren is in het Spaans.

Rob en ik komen te spreken over het door ons zozeer gewenst grote, in Europees verband afgekondigde, totale verbod op welke bouw van welke recreatiewoning aan welke kust dan ook. Dat komt er natuurlijk niet van. Maar moeten we Joep Mulder dan steunen in zijn streven om noord Friesland en Groningen op te stoten in de vaart der volkeren? Moeten we onze waddenkust recreatief ontwikkelen? Met zo hier en daar een bungalowparkje en af en toe een festivalletje. Als die Mulder er dan ook maar aan denkt om kwelderherstel en bescheiden duinvorming te stimuleren. We houden het erop dat de vooruitgang niet is tegen te houden.

Verder weer. De strekdammen zijn een feest waar we niet alleen bontbekplevieren te zien krijgen, maar ook, en minstens zo leuk, goudplevieren en oeverlopers. Ook hier echter hebben we te maken met het toerisme. Hoe leuk is het om zo'n strekdam op te lopen en dan foto's te maken van de tientallen scholeksters die opgepest worden en dan zo mooi in de lucht hangen. En dat dan liefst in gezelschap van je loslopende hond.

Maar goed, we wenden het hoofd af en verheugen ons over het weer dat steeds beter wordt. Rob kijkt ondertussen wat aandachtiger naar een dooie bergeend (man) en verdomd, een ring: H-148401, Museum Sc. Nat. Brussels.

De kaart belooft ons bij Langwarden een enorm stuk buitendijks land. Nog niet hebben we het bereikt of we ontwaren op een bel van thermiek een zwarte ooievaar die statig naar omhoog schroeft. Prachtig te zien en onmiskenbaar. Grote roofvogels als buizerd en ruigpootbuizerd gaan met hem mee omhoog. Af en toe vallen ze wat naar hem uit, maar het ziet er toch goedmoedig uit. Waar hebben we het allemaal aan te danken? Vogels alom: kiekendieven, eenden, kieften, groenpootruiters en grote zilverreigers. En dat allemaal in een landschap dat weliswaar ruim is en rustig, maar waar we niets van begrijpen. Hoe kan zich aan de landzijde van de dijk, achter de dijk dus en niet ervoor, een wadachtig landschap ophouden, compleet met geulen en prielen en uitgestrekte prutvlaktes? Alsof we midden op de Waddenzee zijn. Het blijkt een soort wadvlakte te zijn die in open verbinding staat met de zee. We zijn het erover eens. Er mag zo hier en daar best een recreatief dingetje komen als er ook maar grote lappen kwelderland worden ontwikkeld, met ruimte – dat vooral -, stilte en plek voor grote eenzaamheid. Hier is dat het geval en het zorgt ervoor dat zich een grote vreugde van ons meester maakt en ons veelvuldig doet stilstaan om te kijken.

Heel veel later dan ons langzaamste schema komen we aan in Fedderwardersiel. In ongeveer zes uur tijds hebben we amper 15 kilometer afgelegd. Het haventje ligt lekker te stoven in de zon. Zullen we ons laven aan de lokale drank hier? Thee dus, of zullen we al aan een voorzichtig biertje beginnen? Het wordt thee. Wel slaan we wat sterke drank in en het nodige aan eten, want we voorzien dat we komende nacht in de buurt van een strekdam op zo'n klein zandstrandje zullen kamperen. Maar zover is het nog niet. We kijken in noordelijke richting uit over de Waddenzee. Aan onze linkerhand varen grote zeeschepen naar Wilhelmshaven. Rechts doemt het silhouet van Bremerhaven op. En dat is niet niks. Wat een haven en wat een gebouwen.

Direct ten oosten van Fedderwardersiel is het over met de schoonheid van het wad. Campingplatze, Schwimmbade, speeltuinen, ligweides, kitezones, Hundestrände. Alles struikelt weer over elkaar. Tientallen, honderden campers staan keurig in het gelid. En dat over een afstand van wel vijf kilometer. Eenieder moet wanhopig zijn, dat kan niet anders. Maar niemand laat het merken.

Snel hier doorheen. Vluchten, iets anders zit er niet op. Eerst te Burhave vinden we rust, bier en een boterham met spek en gebakken eieren. Later, in de schemering vinden we het juiste strandje. We zetten de tent op, koken een potje en drinken Schnaps. Het kampvuurtje houden we klein, al brandt het toch lekker en verwarmt het ons. Voor even is er weer dat zwaar romantische sentiment van die twee paar lonesome cowboys die so far away from home zijn.

tekst theo bakker
foto's Rob Strietman
deel I